

Rhesus D-negatief

Je bent Rhesus D-negatief. Je krijgt bij 27 weken een bloedonderzoek. In jouw bloed wordt de bloedgroep van de baby bepaald. Is de baby net als jij Rhesus D-negatief? Dan zijn er geen risico's en zijn er geen maatregelen nodig. Is de baby Rhesus D-positief? En heb je geen antistoffen? Dan krijg je in week 30 en na de bevalling een injectie met antistoffen. Als je wel antistoffen hebt, kunnen deze antistoffen het bloed van de baby langzaam afbreken. Je krijgt dan extra controles in het ziekenhuis.

Wat zijn antistoffen?

Iedereen maakt antistoffen. Antistoffen zijn afweerstoffen. Je maakt ze tegen alles wat het lichaam niet herkent en dus vreemd voor het lichaam is. Als je bijvoorbeeld met een virus in aanraking komt, dan gaat het lichaam antistoffen maken. De antistoffen uit het bloed binden aan dit virus en maken het onschadelijk. Voor elk nieuw virus heb je andere antistoffen nodig. Het lichaam heeft tijd nodig om de goede antistoffen in voldoende hoeveelheid te maken. Maar als je hetzelfde virus opnieuw krijgt, dan heb je al antistoffen. De afweer komt dan meteen opgang. Het virus wordt daardoor sneller onschadelijk gemaakt.

Antistoffen tegen bloed

Je kunt ook antistoffen maken tegen rode bloedcellen. Rode bloedcellen vervoeren zuurstof naar de organen. Rode bloedcellen hebben verschillende eiwitachtige stoffen aan de buitenkant. Krijg je een transfusie met bloedcellen met dezelfde stoffen als jij hebt? Dan ga je geen antistoffen maken. Voor het lichaam zijn deze stoffen bekend. Maar zit er een andere stof op de bloedcellen, doordat er sprake is van een andere bloedgroep? Dan ga je daar antistoffen tegen maken. Krijg je later weer een bloedtransfusie met dezelfde stof op de bloedcellen? Dan is het lichaam al voorbereid. Je breekt dit bloed sneller af.

Rhesus bloedgroep

Deze stoffen aan de buitenkant van de rode bloedcel bepalen welke bloedgroep je hebt. De belangrijkste zijn A, B, AB en O. Daarnaast geven we bij een bloedgroep ook altijd de Rhesus aan. Dit gaat over een andere stof: D. Heb je stof D, dan ben Rhesus D-positief. Heb je deze stof niet, dan ben je Rhesus D-negatief. Als je negatief bent, is stof D onbekend en dus vreemd voor je lichaam. Je hebt van nature nog geen antistoffen tegen D. Je kunt ze wel leren maken als je in aanraking komt met Rhesus D-positief bloed.

Zwangerschap

Tijdens de zwangerschap en vooral bij de bevalling kan bloed van de baby in je eigen bloedbaan terechtkomen. Je kunt dan antistoffen gaan maken. Dit gebeurt meestal na de bevalling. Daarom is in de eerste zwangerschap de kans op problemen nog klein.

Wat is Rhesusziekte?

Bij een volgende zwangerschap kun je wel antistoffen hebben, door bijvoorbeeld bloeduitwisseling tussen de baby en jou tijdens je vorige bevalling. Deze antistoffen kunnen via de placenta bij de baby komen. Is de baby Rhesus D-positief? Dan kunnen de antistoffen langzaam het bloed van de baby afbreken. Hierdoor krijgt de baby bloedarmoede. Als de bloedarmoede ernstig is, heeft de baby in de baarmoeder een bloedtransfusie nodig.

Na de geboorte breekt de baby vaak het eigen bloed te snel af. Hij/zij krijgt daardoor geelzucht. Zo nodig krijgt de baby een behandeling onder de blauwe lamp of op een matras met blauw licht. Zo nodig krijgt de baby nieuw bloed via een transfusie.

Voorkomen van Rhesusziekte

Heb je nog geen antistoffen? Dan kun je voorkomen dat je deze antistoffen gaat aanmaken. Je krijgt daarvoor een injectie met antistoffen tegen Rhesus D bij 30 weken en vlak na de bevalling.

Bloedonderzoek 27 weken

Antistoffen

Je bloed wordt in week 27 van de zwangerschap nog een keer onderzocht op antistoffen. De kans dat je al Rhesus D-antistoffen hebt, is minder dan 1%.

Bloedgroep kind

Het laboratorium bepaalt ook de Rhesus D-bloedgroep van je kind. Dit gebeurt in jouw bloed. Je hebt een klein beetje erfelijk materiaal (DNA) van de baby in je eigen bloed, waaruit de bloedgroep bepaald kan worden.

Je kind is Rhesus D-negatief

De kans dat de baby de Rhesus D ook niet heeft is ongeveer 40%. Je hoeft dan verder niets meer te doen. In deze zwangerschap is er geen risico op bloedafbraak bij de baby.

Wel antistoffen?

Als je wel antistoffen hebt, ben je een keer in aanraking geweest met Rhesus D-positief bloed. Dat kan in een eerdere zwangerschap zijn gebeurd. Je hebt in een volgende zwangerschap wel kans op bloedafbraak als de baby dan Rhesus D-positief is.

Je kind is Rhesus D-positief

De kans dat de baby Rhesus D wel heeft, is ongeveer 60%.

Geen antistoffen

De meeste vrouwen hebben (nog) geen antistoffen. Als je geen antistoffen hebt, dan kun je het bloed van de baby niet afbreken. Voor volgende zwangerschappen is het belangrijk dat je lichaam geen antistoffen aanmaakt.

Injectie met anti-D

De kans op het aanmaken van antistoffen wordt heel klein als je in week 30 van de zwangerschap en na de bevalling een injectie krijgt. Daarin zit antistof tegen Rhesus D, ook wel anti-D genoemd. Als er rode bloedcellen van de baby in je bloed komen, dan worden ze onschadelijk gemaakt door deze antistoffen. Zo krijgt je lichaam geen kans om zelf antistoffen tegen D te maken.

Anti-D wordt ook aangeraden in andere situaties zoals:

- miskraam na 10 weken
- curettage voor miskraam
- curettage voor abortus
- operatie voor buitenbaarmoederlijke zwangerschap
- vruchtwaterpunctie of vlokkentest
- versie van de baby bij stuitligging
- na ongevallen

Alles op een rij

- Je krijgt in week 27 een bloedonderzoek naar antistoffen en de bloedgroep van de baby.
- Als de baby Rhesus D-positief is, krijg je bij 30 weken een injectie met anti-D.
- Na de geboorte krijg je weer een injectie met anti-D, liefst zo snel mogelijk na de geboorte, uiterlijk 72 uur na de geboorte.
- Rhesusziekte komt niet vaak meer voor door deze voorzorgen.
- Als de baby Rhesus D-negatief is, heb je de injecties niet nodig.

Vragen

Als je na het lezen van deze folder nog vragen hebt, stel ze dan via www.mijntjongerschans.nl of bel 0513 – 685 245.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo weinig mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.